שער מאמרי רשב"י — פרשת בלק

שם בדקפ"ה ע"ב וז"ל הכא אית לאסתכלא כיון דאמר אם עונות תשמור יה אמאי יי' כו' לכאורה יש לתמוה במ"ש הא ה' דאיהו רחמי כי הרי בפסוק הזה אינו מוזכר אלא שם אדני באלף דלת נו"ן יו"ד שהוא דין ולא רחמים ואמנם זה יובן במ"ש בפ' נשא דקמ"ו ע"ב בר"מ בברכת כהנים בענין שם אדנות הנקרא יחוד וגם ביארתי זה בפירוש ברכת כהנים כי שם אדנ"י במילואו הוא רחמים כי הוא י"ב אותיות ועם השם עצמו הרי י"ג כמנין י"ג תיקוני דיקנא דאריך אפין ושם זה הוא בעולם הבריאה. וזהו כונת הפסוק אם גברו העונות עד שם י"ה שהם אבא ואימא הנה אדני שהוא רחמים יכפר עלינו ויעמוד לנו ואם גם שם הזה יגביר עליו כח הדין להיותו שם אדנות הנה מ"י שהיא הבינה יעמוד לנו עיין גם בשער ו' שער הכונות בדמ"א ע"א ענין זה באר היטב גם כן:

שם בדקפ"ח ע"ב וז"ל ומאי חטה כללא דכ"ב אתוון א"ר אלעזר אע"ג דהוה לן למשמע כו'. דע כי חטה ושעורה שניהם במלכות וכמש"ה ארץ חטה ושעורה כו' והענין הוא כי אין דבר בכל הנבראים שלא נברא באלו הכ"ב אותיות כנודע מס' (ע"ב) יצירה והנה הכ"ב אותיות שבמלכות אשר מהם נוצרה ונאצלה הם הנקראים חטה בגמטריא כ"ב (שער המצו' במצות שתי הלחם והחמשה אותיות דמנצפ"ך הכפולות אשר בה הם הנקראים שעורה לפי שאותיות מנצפ"ך הם כפולות כנודע והם בגמטריא עם עשר הכללים תק"ע והעשר אותיות שהם עשר הגבורות עצמן הרי תק"פ כמנין שעורה (א"ש תק"פ עם הכולל כמנין שעורה ואם תמנה שערה חסר וא"ו יהיו חמשה מנצפ"ך כלולות בחמשה האחרות הכפולות לפי שאין שרשם רק חמשה גבורות לבד ואז יהיו כמספר שערה) והנה אלו החמש גבורות דמנצפ"ך הם העושים פרצו' המלכות ולכך אלו מקדימות לבא בעולם. כמ"ש בגין דשערה קדמא לשאר נהמא בעלמא כו' כי על ידי החמשה גבורות האלו נתחלת בנין פרצוף המלכות ותיקונה ועל ידם נגמר פרצופה כנודע. וגם זהו סוד מ"ש בפ' אמור דצ"ו ע"א בר"מ כי מנחת שעורים שמקריבין בפסח הוא כדוגמת מנחת הסוטה שהיתה של שעורים כו' ומסטרא אחרא אשת זנונים כד ארח בה ערקת כו' והטעם הוא כי להיות השעורה בחינת ה"ג המכלים את הכל ערקת:

שם בדקצ"א ע"א וז"ל פתח ההוא ינוקא ואמר שחורה אני ונאוה כו' אבל בשעתא דאיהי גו רחימא סגי לגבי רחימא כו'. ביאור הדברים כי כשהכלה מתקשטת בקשוטיה נעשה ה' שהם שלשה ווין כזה ה' והם שלשה אבות או נצח הוד יסוד והיא מתקשט' בהם למטה במקו' עכ"מ ולא נמצא יותר:

שם בדקצ"ד ע"ב וז"ל מכאן ולהלאה אלעזר ברי קב"ה עבד מה דעבד כו' ועליה ועל דדמי ליה קראן ושם רשעים ירקב כו' ענין הזה אומר דורשני באומרו עבד מה דעבד ובפרט אומרו ורזין סתימין אלין לא אצטריכו לגלאה (ד"ש ע"ג) כי בודאי לא קאי אהנהו רזין דגלי לעילא אלא קאי אמאי דסמיך ליה דעבד קב"ה מה דעבד בההוא חייבא ואמנם הסוד הזה נתבאר אצלנו באריכות בענין גלגולי בלעם ן' בעור כי התחלת גלגוליו היה מן לבן הארמי ובבלעם שנהר' נתקן קצת ע"י ההריגה ומשם והלאה התחיל ליכנס בקדושה ונתגלגל תחילה בנבל הכרמלי אותיות לבן ומשם ואילך התחיל והלך ונתקן תיקון אחר תיקון ואל תתמה בזה מאחר שידעת מאמר חז"ל כי בלעם היה נביא אוה"ע ותחי' הי' שורה רוה"ק עליו ונאמר במדרש תנחומא מן ארם ינחני בלק ממחיצת האבות הייתי כו' וארז"ל אבל באה"ע קם כמשה ומנו בלעם וגם במה שהודעתיך איך עד צאת ישראל ממצרי' היו מעורבו' כל הנשמו' טוב ורע ומאז התחילו להתברר והדבר הזה הולך וגדל עד ביאת משיחנו ודי בזה וזמ"ש מכאן ולהלאה כלומר מאחר שנהרג נתכפר לו קצת וקב"ה עבד ביה מה דעבד להכניסו בקדו' כנ"ל ויען סוד הגלגו' נעלם מאד כנז' בדברי הסבא כמ"ש דבר יוחאי ידע לאסתמר' כו' לכן העלימו ואמר ורזין סתימין אלין לא אצטריכו לאתגלאה וגילה כונתו כמ"ש באחרונ' ועליה ועל דדמי ליה כתיב ושם רשעים ירקב וביאורו הוא הפך מהנר' מפשט הדברים והוא כי הנה בלעם נתנבא על עצמו ואמר ותהי אחריתי כמוהו ואם היתה נבואת שקר לא היתה נכתבת בתורה ח"ו וכיון שכן ראוי להבין דבריו כי הל"ל

אמות מות ישרים ואהיה כמוהו (ע"ג) אבל רמז לומר כי יודע היה שלא ימות הוא בעצמו בגוף הזה אלא מיתת רשעים בהריג' בסיף. אבל ידעתי כי נפשי לבדה עתידה להתגלגל בנבל הכרמלי שהיה ישראלי ואז אמות מות ישרים שהם ישר' אותיות יושר. ואחריתי תהיה כמוהו רוצה לומר שאהיה מעם בני ישראל כמו שהם עצמם בני ישראל בגוף ונפש כך תהא אחריתי ממש כמוהו בגוף ונפש בהיותו בגלגול נבל הכרמלי. ואמנם הוא עצמו אי אפשר להתקן עד יגלגל גלגול אחר גלגול אשר זה רמוז בפ' ושס רשעים ירקב ביאר בו ענין כונת הגלגול מה הוא ואמר כי הנה הצדיקים גלגולם הוא לטובתם כי כל מה שמתגלגלים מתפזרים ומתרחבים ניצוצי נשמתו וזמש"ה זכר צדיק לברכה כי הצדי' אחר מותו מתפשט ומתרחב ומתברכים ומתרבים ניצוצי נשמתו. אבל הרשע הוא להפך כי כל מה שמתגלגל מתמעט לפי שרובו רע וניצוצי הקדושה אשר בו הם מועטים ולכן צריך שימות פעמים רבות ויתרקב גופו פעמים רבות ועל ידי הדקדוק ההוא מתמעטת נשמתו והחלודה הרעה הדבקה בה נפרדת ממנה ועל ידי כן מזדכך עד שנשאר הניצוץ הטוב לבדו אשר היה בו ולא עוד וזהו סוד ושם רשעים ירקב:

שם בדקצ"ו ע"א וז"ל אשר הלך חשכים אשר יהלכו מבעי ליה א"ר אלעזר בגין דאינון שריין בחבורא ומיד מתפרשאן כו'. ענין זה נתבאר היטב בסבא דמשפטים דצ"ה ע"א במ"ש ומאן הוא נחשא דפרח באוירא כו':

שם בדר"ג ע"ב וז"ל כיון דהוה במעהא דאימא אשורנו אושיט פסיעה לבר כגוונא דא ו' ודא הוא ומגבעות אשורנו כו'. ענין זה נתבאר בפ' נשא דקמ"א ע"ב והענין הוא כי בהיות ז"א בסוד העיבור במעי אימא עילאה היה שם בסוד ו' זעירא שבתוך ה' ראשונה של ההוי"ה הרומזת באימא ואותה הו' זעירא שבתוך הה' היא רומזת אל הז"א שהיה אז בו בחינת שש קצוות שבו. והנה בסיום הו' שם עומדת הנקבה והיא השביעית כי הנה חג"ת שלו עלו במקום חב"ד ונה"י שבו עלו במקום חג"ת שלו כנודע אצלנו ונמצא כי התחלת הנוקבא היא שם מאחורי בסוד זו הו' שלו שהיא הת"ת כי שם הוא סיום שש קצוות שלו והוא סיום הו' ושם ברגל הו' זו מאחוריה שם נתדבק' המלכות וזהו סוד אושיט פסיעה לבר כי המלכות היא שם בבחינת פסיעה בסוף הו' והיא לבר רוצה לומר מאחורי מאחורי הו' ולא פנים בפנים ולכן צריך הסופר לכתוב ציור ה' ראשונה של ההוי"ה באופן זה ה' שאותה הו' אשר בתוך אות הה' תהיה ברגליה פסיעה אחת בולטת לחוץ מן אות הה' ולא לפנים ממש בתוך הה' כלפי פנים אלא כלפי חוץ וזמ"ש אשורנו לשון פסיעה מלשון תמוך אשורי במעגלותיך. עוד מצאתי כתוב קרוב אל הנז' וז"ל כבר הודעתיך ענין פסיעה זו שהיא בחינת הנוקבא דז"א שהיתה בחינת אותה הפסיעה שבסוף רגל אות ו' שבתוך ה' עלאה כמבואר לעיל והטעם להיותה שם הוא כדי שכאשר תתגדל בבחינת פרצוף (ד"ש ע"ד) בהיותה עדין בבחינת אחור בחזה ז"א כי שם ביתה ומקומה כנודע. ולכן כשנולד ז"א יצתה עמו בסוד פסיע' לבר בסיום ו' של ז"א ואז חזרה אל אחורי זו הו' ואח"כ כשנגדלה (ע"ד) ונתארכו שלשה אחרונות של הו' שהם בחינת הנה"י של ז"א כנודע אז נשארה היא דבוקה באחורים שלהם:

שם בדר"ד ע"ב וז"ל ועל דא כתיב בקר אערך לך ואצפה כד"א ויצפהו זהב טהור. צריך אני להקדים לך כלל אחד והוא ענין העשר ספירות כי לפעמים הספירות הם כדמיון מעבר בלבד אל האור הגנוז בתוכם כדמיון השמש העומד בשמים ואורו מתנוצץ ואעפ"י שאין שום מסך מבדיל בינו לביננו עכ"ז אין ספק שיש הבדל גדול בין האור שמאיר במקומו בשמים ובין האור המגיע ננו מחמת ריחוק המקום ולפעמים הספירות הם באופן אחר והוא שיהיו הספירות ממש כעין מסך מבדיל אלינו בין האור העליון ועל הבחינה הזו כתיב וימנע מרשעים אורם כנז' ריש פ' אמור דפ"ח ע"א. וזהו סוד ואצפה כי ממש עשה כעין ציפוי ומכסם שלא יעבור האור אלינו וזהו סוד מ"ש רז"ל במקומות רבים כי הקב"ה ראה שאין העולם כדאי להשתמש באור שברא ביום ראשון וגנזו לצדיקים והבן זה:

שם בדר"ט ע"א וז"ל תאנא מסטרא דאימא כד איהי מתעטרא נפקין בעטרהא כו' תלת מאה ועשרין וחמש זגין בסטרא דא כו' מספר הזה נתבאר אצלי לעיל בפרשת בא דף ל"ח ע"ב וע"ש: